

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО - ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 3 (50)

**СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК
(ЗБІРНИК КОНФЕРЕНЦІЙ)**

Вінниця, 2025

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Ідентифікатор медіа – R30-01367
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- Дисемінація передового педагогічного досвіду
- Challenges in Education
- Відомі імена року
- Проби пера
- Конкурси
- Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 5 від 20 листопада 2025 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** канд.пед.наук, доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д-р.пед.наук, проф. Мисліцька Н.А., д-р.філол.наук Войцехівська Н.К., канд.філол.наук, доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини)

*Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції*

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 3(50) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2025. 266с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2025

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

РУДА ТЕТЯНА, АТЕСТАЦІЙНИЙ ПЕРІОД: МАРШРУТНИЙ ЛИСТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ ПЕДАГОГА.....	7
---	----------

ФІЛОЛОГІЧНІ ГОРИЗОНТИ: НАУКОВИЙ, ЛІНГВОДИДАКТИЧНИЙ, ФІЛОСОФСЬКИЙ, СОЦІАЛЬНИЙ, ІНКЛЮЗИВНИЙ, НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИЙ ВЕКТОРИ

СКРИПНИК НАДІЯ, ЛЕБЕДЬ ЮЛІЯ, КОГУТЮК ОКСАНА, МЕДВЕДЄВА ЛІЛІЯ, ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	11
ГРИМАШЕВИЧ ГАЛИНА, УТОЧНЮВАЛЬНІ ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ ЯК СКЛАДНИК СИНТАКСИЧНОГО ПРОСТОРУ ПРОЗОВИХ ТЕКСТІВ ЗБІРКИ СЕРГІЯ ЖАДАНА «АРАБЕСКИ»	17
КОСТЬ МАР'ЯНА, ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ФЕМІНІТИВІВ У МОВЛЕННІ УКРАЇНЦІВ.....	19
БЕРЕЗОВСЬКА ВІТАЛІНА, ГОНТАР НАТАЛІЯ, ХАРАКТЕРИСТИКА ОНЛАЙН-СЕРВІСУ КАНОТ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ДЛЯ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ, ПОВТОРЕННЯ ТА ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ	26
ДІБРОВА ОЛЬГА, ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	30
СТРЕМБІЦЬКА ЛАРИСА, КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПОЛЬСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ У НАВЧАННІ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНСТРУМЕНТУ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ.....	33
ФЕДОРЦОВА ОЛЕНА, МЕТОД КРЕАТИВНОЇ СТРУКТУРОВАНОЇ ІМПРОВІЗАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-ФІЛОЛОГІВ.....	36
ЦЕПКАЛО ТЕТЯНА, ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ У ПІДЛІТКОВІЙ ПЕРІОДИЦІ	39
МАРЦЕНЮК ОЛЕНА, ВИШНЕВСЬКА ЮЛІАНА, ФУРМАНЮК НАТАЛІЯ, КРИВОШЕЄВА ЛІЛІЯ, НАЗАРОВА АНЖЕЛІКА, ТВОРЧІСТЬ ПЕРЕКЛАДАЧА ЯК СПІВТВОРЧІСТЬ: СОЦІОЛІНГВАЛЬНИЙ ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ.....	46
ЛУЦИНКЕВИЧ ЛЮДМИЛА, РЕФЛЕКСИВНА СКЛАДОВА У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	54
БАРЩЕВСЬКА ІННА, РОЛЬ КАЗКОТЕРАПІЇ В ОСМИСЛЕННІ ВАЖЛИВИХ ЖИТТЄВИХ ЯВИЩ, ЗАСВОЄННІ ЦІННОСТЕЙ І МОРАЛЬНИХ НОРМ	59
БЕВЗА ДІАНА, РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЖІНОЧОГО ГОЛОСУ У ДИСКУРСІ СУЧАСНОЇ ПРОЗИ.....	61
ВІННИЦЬКА АННА, ЕТИМОЛОГІЯ АНГЛОМОВНОЇ СУЧАСНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА ЇЇ ПЕРЕКЛАД НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ	65
ГАЛЬЯНОВА ОЛЕНА, ГОТОВНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ДО ПОДОЛАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ВТРАТ У СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	69
ІЩУК ВІКТОРІЯ, ШЕВЧУК АННА, ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	74
КІСЕЛЬОВ ДМИТРО, МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ Е.М. ХЕМІНГУЕЯ: РАННІЙ ЕТАП.....	79

ПЛАХОТНЮК ВІКТОРІЯ, ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ У ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ.....	85
ПОГОРЄЛОВА АЛІНА, ЕТИМОЛОГІЯ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ТА ЇХНІ УКРАЇНСЬКІ ЕКВІВАЛЕНТИ.....	90
РОМАНУХА ЮЛІЯ, СКРИПНИК НАДІЯ, КЛОЧКО ТЕТЯНА, РОСЛА ІРИНА, ІНКЛЮЗИВНИЙ ПРОСТІР ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД.....	94
КУШКО ІГОР, ЛИСАК ІГОР, ПІДГОТОВКА ДО НМТ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: АНАЛІЗ ВИКЛИКІВ ТА СТРАТЕГІЧНІ РІШЕННЯ.....	98
ЗРАЛКО АННА, СУЧАСНІ МОВНІ ТРЕНДИ В РЕКЛАМІ ТА МАРКЕТИНГУ.....	101

РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ОСВІТИ У ЗБЕРЕЖЕННІ І РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

ШАПОВАЛОВ ВОЛОДИМИР, РОЛЬ ЗНАННЯ ІСТОРІЇ В СТАНОВЛЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ.....	106
КОЗІГОРА МАРІЯ, ОСВІТА ЯК ЧИННИК СТАНОВЛЕННЯ МОРАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ.....	110
МАРЧУК СЕРГІЙ, ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА ЗА КНЯЗЮВАННЯ ЯРОСЛАВА МУДРОГО.....	113
ДЖУРАК СЕРГІЙ, ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА ОСВІТА У ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В. СУХОМЛИНСЬКОГО.....	116
МАКУШЕНКО СВІТЛАНА, КЛЮЧ ДО УСПІХУ: ЧОМУ ОСВІТА ЗАЛИШАЄТЬСЯ НАЙВИЩОЮ ЦІННІСТЮ.....	120
СМУШКО ВЛАДИСЛАВ, ТРАДИЦІЇ КОЗАЦЬКОЇ ВІЙСЬКОВО-ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	123
МАРТИНЮК ЛЕСЯ, МАРТИНЮК ВАДИМ, ОСВІТА ЯК КАТАЛІЗАТОР САМОІДЕНТИЧНОСТІ.....	129
СМАКОТА ЛАРИСА, ПАНАСЕНКО ТЕТЯНА, СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....	129
ТОКАР ЛЮБОВ, РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ПРОЦЕСІ МЕДІАОСВІТИ.....	135
КРЕВСЬКА ХРИСТИНА, ІНКЛЮЗИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРЕДМЕТУ “Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ” У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	140
ВОЙТЕНКО ГАЛИНА, ФЕЩЕНКО ЮЛІЯ, ПУБЛІЧНІ ПОДІЇ ЯК ОСВІТНІЙ РИТУАЛ: ФОРМУВАННЯ КОЛЕКТИВНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ЧЕРЕЗ СВЯТКУВАННЯ.....	142
КУРИЖКА ВІКТОРІЯ, ТАРАСЮК ОЛЬГА, РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	144
СИНЄГУБ ЯРОСЛАВА, ДЖУГОСТРАНСЬКА ІРИНА, ОСВІТА І НАЦІОНАЛЬНА СВІДОМІСТЬ: МІСІЯ В УТВЕРДЖЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ.....	147
ЧЕМЕРИС ІРИНА, КОВАЛЬЧУК ІРИНА, ОСВІТА ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ В УМОВАХ СУСПІЛЬНИХ ВИКЛИКІВ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	149
ЗАГОРУЙКО НАТАЛІЯ, ЛЕБЕДИНЦЕВА ОЛЕКСАНДРА, ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ.....	153

ЗАЙЧЕНКО ІВАН, ПОГЛЯДИ ГРИГОРІЯ ВАЩЕНКА НА РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОСВІТИ В САМОСТІЙНІЙ УКРАЇНІ	157
ЯРОВА АНАСТАСІЯ, ВПЛИВ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	161
КАЗАК ОЛЕКСАНДР, ОСВІТА ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	164
КОБУК ОКСАНА, СМОКОВИЧ ТЕТЯНА, ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ РОБОТИ З МУЗИЧНО ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ	166
КУЗЬМИНСЬКА ДІНА, ТВОРЧИЙ ВИМІР ОСВІТИ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА УМОВА РОЗВИТКУ ТА ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ: КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ОГЛЯД ІДЕЙ КЕНА РОБІНСОНА.....	168
ОЖГО ДАРИНА, БУГАЙЧУК АНАСТАСІЯ, ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	171
ПЕТРУК АННА, ІНТЕРАКТИВНІ ФОРМИ РОБОТИ НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	174
СУПРУН ЯНА, НАУМИЧ ВАЛЕРІЯ, МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	176
САВЧУК ОКСАНА, ОСТАПУК ВІКТОРІЯ, ФОРМУВАННЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЧЕРЕЗ ГРУПОВІ ФОРМИ РОБОТИ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	178
СТАНКЕВИЧ ІННА, НАВЧАННЯ ЯК ДІАЛОГ: РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ ЧУЖОЇ ДУМКИ	180
ЛЯШУК ДАРИНА, СУПРУНОВА АННА, ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	184
КНЯЖУК ГАЛИНА, СВІТ ГРИ – СВІТ ЕМОЦІЙ: РОЛЬ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ПОЗИТИВНОГО НАСТРОЮ ДИТИНИ.....	186
ЛЮБОВ КИРЧ, ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВОЇ ТА КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	191
ШЕВЧУК ОЛЕКСАНДРА, ГЕДЗ ДАР'Я, ВСЕБІЧНИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ У СУЧАСНІЙ РОДИНІ	195
ОСИП ЮРІЙ, ОСИП МАРІЯ, ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ МАЙБУТНІХ СТОМАТОЛОГІВ ЗАСОБАМИ НАВЧАННЯ БІОХІМІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ....	199
ГОЛЯ ГАЛИНА, ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	204
СВЯТЕНКО БОГДАНА, РІЗНІ ПОГЛЯДИ НА КОНЦЕПЦІЮ СЛОВА “WAR”	207
ПРИСЯЖНЮК ОЛЬГА, МОВНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА МОВНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ.....	211
ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ, ПОЧАТКОВА ОСВІТА ПІД РУМУНСЬКОЮ ОКУПАЦІЄЮ В ОДНОМУ ПОДІЛЬСЬКОМУ СЕЛІ (1941-1944).....	215
КУШКО ІГОР, ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ ЯК СКЛADOVA НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ НОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА	219
БУГА ОКСАНА, СУЧАСНИЙ СТАН ТА РИЗИКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	222

ОСАДЧУК АЛЛА, УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ШТРАФУ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ ТА КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ СТОРОНИ ПИТАННЯ.....	228
МАРІЯ – ВІКТОРІЯ ВІКТОРУК МАДЯРА, ДУХОВНО-МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ХРИСТІЯНСЬКИХ ЦІННОСТЯХ.....	230
ГАЛАЙДА СТАНІСЛАВ, ПСИХОЛОГІЧНИЙ КОМФОРТ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ ЯК УМОВА ГАРМОНІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	233

МЕТОДИЧНА СКАРБНИЧКА

ІВАНОВА НАДІЯ, «ДІТЛАХИ В САДОЧКУ ГРАЛИ – СВЯТО РАДО ЗУСТРІЧАЛИ»	236
НАГОРНЮК ВАЛЕНТИНА, МАЗУР АЛЬБІНА, РОЗВИТОК МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНОЇ ТА ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ІМПРОВІЗАЦІЇ.....	240
МАШТАЛЯР ЙОСИП, ФОРМУВАННЯ СЦЕНІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	244
МЕЛЬНИК ЄВГЕН, ФУТЗАЛ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ШКОЛЯРІВ	246
МЕЛЬНИК СВІТЛАНА, РОЛЬ ВИКЛАДАЧА З ДОДАТКОВОГО МУЗІНСТРУМЕНТУ У ФОРМУВАННІ ТВОРЧОЇ ІНІЦІАТИВИ ТА ІНТЕРЕСУ ДО МУЗИКИ.....	250
СЛОБОДЯНЮК ОЛЕНА, КОМПЛЕКС ІГРОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ РОЗВИТКУ СЕНСОРНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ СФЕРИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В ПРОЦЕСІ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ.....	255
ТЕРЕПА АЛЛА, МЕТОД ПРОЕКТІВ ЯК ОДНА З ПРОВІДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ В ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ	262

ВИМОГИ

до підготовки науково-методичних статей

основою, наприклад, для фільмів, комп'ютерних ігор або відтворення у формі драматизацій. Твори Августа Стріндберга, як приклад шведської класики, можуть бути відтворені за допомогою вищезазначеного методу. Завдання полягає в розмові на основі кількох запитань, відповідь на які потрібно дати відповідь, використовуючи певні граматичні структури, ідіоми або певні слова [8, с.15].

Функція контролю здійснюється методом тестування, який є не лише засобом оцінювання, а й інструментом

самопідготовки та самоконтролю. Тест виконується без прямої участі викладача, що підвищує його об'єктивність.

Висновки з даного дослідження і перспективи. Отже, метод креативної структурованої імпровізації у процесі вивчення фахових дисциплін на факультетах іноземних мов є одним із напрямів модернізації системи навчання і сприяє формуванню мовленнєвої компетентності майбутніх фахівців-філологів, удосконаленню самовизначення особистості, створенню умов для самореалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Половіна О. А., Кондратець І. В. Нові підходи до формування художньо-практичної компетентності майбутніх вихователів. URL :<https://www.narodnaosvita.kiev.ua/>
2. Беленька Г. В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу : монографія. Київ : Університет, 2011. 320 с.
3. Педагогічна майстерність : підручник / Зязюн І. А., Крамущенко Л. В., Кривонос І. Ф. та ін. / за ред. І. Зязюна. Київ : Вища школа. 2-ге вид., допов. і переробл. 2004. 422 с.
4. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г. Л. Єфремової. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 444 с.
5. Драч Олег. Методологічні нотатки креатура : метод структурованої креативної імпровізації. URL : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Kurbas/2012_7/18_dra4.pdf. (last accessed 10.10.2025).
6. Дубасенюк О. А. Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки. Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: Монографія / За ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. С. 14–47.
7. Сучасні соціальні технології в освіті : Колективна монографія / кол. авт. за заг. ред. Наталії Сейко. Житомир : Вид. О. О. Євенок, 2018. 332 с.
8. Analytisk och strukturerad kreativ och nyskapande? – en komparativ undersökning av två läroböcker Nicklas. Andersson, Denise Eriksson & Maritha Johansson. – Forskning om undervisning och lärande, ISSN 2000-9674, E-ISSN 2001-6131, Vol. 10, no 2, p. 5-25.

*Стаття надійшла до редакції
13 жовтня 2025 р*

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ У ПІДЛІТКОВІЙ ПЕРІОДИЦІ

(на прикладі журналу «Однокласник»)

УДК 81'276.5:070.489-053

ЦЕПКАЛО ТЕТЯНА,

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю

Вінницького державного педагогічного університету

імені Михайла Коцюбинського

Abstract. *The article examines the peculiarities of youth slang in teenage periodicals based on material from the magazine «Odnoklasnyk». It explores the theoretical foundations of the concept of «slang» and its place in the modern linguistic paradigm. It defines the role of teen periodicals in shaping the linguistic culture and communication practices of today's youth. It identifies and analyzes slang terms found in the magazine, tracing their functions and mechanisms of influence on readers. Conclusions are made about the significance of youth slang as a dynamic linguistic phenomenon that reflects the values, interests, and sociocultural orientations of the teenage audience.*

Key words: *slang, youth slang, periodical, teen magazine, linguistic phenomena.*

Постановка проблеми. Молодіжний сленг як динамічне та креативне лінгвістичне явище відображає мовні уподобання молодого покоління та активно впливає на формування нових комунікативних стратегій у медійному середовищі. Використання сленгізмів у підлітковій періодиці сприяє створенню ефекту невимуженості, наближеності до аудиторії та підкреслює актуальність контенту. Водночас це породжує питання про особливості взаємодії сленгу з літературною нормою, його роль у медіадискурсі та вплив на мовну культуру сучасної молоді.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні засади сленгу вивчалися такими дослідниками: Г. Аркушин, Л. Архипенко, Я. Битківська, В. Винник, Н. Іваненко, Є. Корналасєва, О. Селіванова, О. Фурса, О. Цацура та ін. Сленгізми у засобах мас-медіа були предметом дослідження таких вітчизняних науковців, як О. Грищенко, В. Світлицька, Т. Струтинська, О. Стишов, С. Федорець та ін. Неологізми-англізми в окремих сучасних медіа аналізували О. Акастьолова, О. Гурко, Н. Ішук, Н. Катецька, В. Красавіна, Н. Кузьменко, Т. Лелека, Л. Підкамінна, Л. Прийма, О. Стишов, Н. Фіголь, І. Чернявська та ін.

Виокремлення мети та основних завдань дослідження. Метою дослідження є встановлення особливостей функціонування молодіжного сленгу у підлітковій періодиці

(на прикладі журналу «Однокласник»). Завдання дослідження: з'ясувати теоретичні засади поняття «сленг»; визначити роль підліткової періодици у сучасному медійному просторі; виокремити сленгізми у журналі «Однокласник»; здійснити аналіз молодіжного сленгу у підлітковій пресі; дослідити його функції та механізми впливу.

Виклад основного матеріалу. Сучасна мовна картина світу відзначається наявністю сленгу, що відіграє важливу роль у процесах соціальної ідентифікації, відображаючи світогляд, інтереси та культурні коди певних груп людей. Н. Іваненко відзначає, що «сленг – це емоційно забарвлена нелітературна лексика, яка виникає і використовується насамперед в усному мовленні. Більшість слів і словосполучень незрозумілі або малозрозумілі для основної маси населення. Фамільярно емоційне забарвлення сленгу має велику різноманітність відтінків: жартівливу, іронічну, глузливую, зневажливу, презирливу, грубу і навіть вульгарну» [3, с. 38]. Сленг як невід'ємна складова сучасного лінгвістичного середовища відрізняється виразністю, динамічністю та прагненням до новизни.

Використання молодіжного сленгу в підлітковій періодиці є способом реалістичного зображення героїв та наближення їхньої мови до розмовної, що є близькою сучасній молоді. Завдяки цьому у читачів формується відчуття приналежності

до певної соціальної групи та долається страх перед можливістю самовираження. Також сленгізми у мас-медіа є тим чинником, що впливає на мовну культуру молоді, опосередковано стимулює прояв креативності, а проте формує поверхневі мовні стереотипи.

Сучасні українські підліткові журнали, серед яких «12 плюс», «Мадемуазель», «Girl», «Країна знань», «Пригоди», «Веселі уроки – Jolly Lessons», «Весела перерва – Jolly Break» та ін., вирізняються якісним контентом, різноманітністю тем і стилів, поєднуючи освітню та розважальну функції. Вони знайомлять шкільну молодь з наукою, мистецтвом, модою, культурою та сучасними тенденціями, а також допомагають їм знайти відповіді на питання, важливі для підлітків. Серед них особливе місце посідає журнал «Однокласник», що відкриває простір для обговорення актуальних тем та публікації творів молодих авторів, порушує важливі для підлітків проблеми з ґрунтовним поясненням та аналізом.

Абсолютну більшість сленгізмів у підлітковому журналі «Однокласник» становлять англійські запозичення, котрі займають значне місце в молодіжній субкультурі. Проникнення іноземних лексем в українську мову зумовлене розширенням інформаційних технологій та зростаючою гетерогенністю соціолінгвістичного середовища, що формує гібридні мовні практики. Англіцизми, інтегруючись у національний мовний простір, зазнають адаптивних трансформацій на різних мовних рівнях і виконують номінативну, експресивну та ідентифікаційну функції, що забезпечує їх активну циркуляцію в комунікативних сферах, проте на сучасному етапі розвитку мовознавства немає одностайного визначення класифікації або стандартизації англіцизмів-сленгізмів. О. Грищенко, Т. Струтинська та

В. Світлицька відзначають, що «складність стандартизації запозичених одиниць обумовлена їхньою гіпердинамічною фономорфосинтаксичною реорганізацією, що унеможливорює жорстке регламентування їхніх варіативних модифікацій» [1, с. 3]. Таким чином, молодіжний сленг є динамічною лексичною підсистемою, що базується на національній мові та постійно змінюється відповідно до комунікативних потреб носіїв мови.

В українському журналі для підлітків «Однокласник» віднаходимо сленгізми-англіцизми, що позначають певні реалії, які увійшли у вжиток разом з їх проникненням в українське середовище. Наприклад, в інтерв'ю «Wellboy: “Сцена не любить слабких”» співак, автор пісень, учасник шоу «Х-фактор» Антон Вельбой говорить: *«Навіть коли відправляють **смайлик**...»* (Однокласник. 2022. №10. С. 9). Використане сленгове слово *смайлик* походить від англійського слова *smile* (*усмішка*) з додаванням суфікса *-ик*, що є характерним для української розмовної та зменшувально-пестливої лексики. Ця лексема означає графічне зображення посмішки або іншої емоції, проте з моменту її появи в словниковому запасі молоді зміст слова розширився через активне використання в онлайнній комунікації. Використання смайликів формує певний стиль спілкування, характерний для підлітків і молоді, що відображає неформальність, емоційність, а іноді навіть іронію в діалозі, а також слугує невербальним інструментом у віртуальному середовищі, адже замінює інтонацію, жести або міміку, що допомагає зменшити напругу в спілкуванні, швидко і чітко передати емоції та уникнути непорозумінь.

В іншій відповіді на питання редактора Wellboy вживає інший сленгізм: *«Так, я **стикався** у життя з **хейтом**»* (Однокласник. 2022. №10. С. 8). Слово *hate* з

англійської перекладається як *ненависть* і належить до категорії англіцизмів, котрі активно вживаються серед сучасної молоді. Його поява в українській мові пов'язана з інтенсивним розвитком інтернет-комунікації та соціальних мереж, де воно закріпилося як термін для позначення агресивних, ворожих коментарів, негативних емоцій або проявів ненависті. На відміну від українських відповідників *ненависть*, *ворожість*, *презирство*, слово *хейт* має скорочене, розмовне і водночас виразне значення, що робить його зручним для неформального спілкування серед підлітків.

Говорячи про своє шкільне життя, Антон Вельбой теж використовує такі сленгізми: «Що таке *булінг*, ми не знали, й усім вчитися було *по кайфу*» (Однокласник. 2022. №10. С. 8). Тут поєднано два сленгові терміни різного походження та стилістичного характеру. Лексема *булінг* походить від англійського слова *bullying*, що означає агресивну поведінку, переслідування, приниження. У молодіжному дискурсі це слово закріпилося як назва соціально-психологічного явища, що стало особливо актуальним з розвитком дискусій про права дітей, толерантність та шкільні конфлікти, та увійшло в українську мову спочатку в педагогічному лексиконі, а пізніше й у повсякденному вжитку. Слово *булінг* вже не сприймається як вузькоспеціалізоване, адже стало частиною активного словника школярів та студентів, відображаючи поширене соціальне явище.

У свою чергу, сленгізм *кайф* є старішим запозиченням з арабської мови (*kaif* – задоволення, приємний стан), яке функціонує як розмовний сленговий термін для позначення задоволення, комфорту або позитивних емоцій. П. Грабовий зауважує, що лексична одиниця *кайф* об'єктивує гедоністичну спрямованість молоді та бере свій початок від сленгу наркозалежних людей [4, с. 139]. Так, у «Словнику

сучасного українського сленгу» подається таке тлумачення цього слова: «Стан ейфорії, насолода під дією наркотиків» [5, с. 154]. Таким чином, у своєму первісному значенні це слово позначало наркотичне або штучно викликане відчуття задоволення, що визначало його маргінальний статус у мовленні. Однак з часом семантика слова *кайф* розширилася і тепер серед молоді воно функціонує як універсальний вираз позитивних емоцій, задоволення, комфорту, радості або легкості в будь-якій приємній ситуації. Відбулося семантичне зняття табу: слово, позначене кримінальним та наркотичним сленгом, увійшло в сферу повсякденного спілкування і стало загальноновживаним сленговим терміном, який втратив асоціацію з наркотиками. Важливу роль у цьому процесі відіграли його емоційна виразність та коротка форма, що дозволило лексемі *кайф* легко інтегруватися в різні комунікативні ситуації – від неформального молодіжного діалогу до мови медіа та масової культури.

Продовжуючи тему школи, Wellboy розповідає: «Я навчався в простій сільській школі, і в нас був *прикол на приколі щодня...*» (Однокласник. 2022. №10. С. 9). «Словник сучасного українського сленгу» трактує слово *прикол* так: «Смішна ситуація, жарт, розіграш» [5, с. 251]. Ця лексема належить до тих сленгових слів, які вже давно інтегрувалися в українську розмовну мову і втратили свою новизну. Воно походить із молодіжного сленгу, де означало жарт, кумедну ситуацію, смішний випадок або витівку. Його популярність почала зростати в 1980-х і 1990-х роках, особливо під впливом масової культури та міської мови, і поступово поширилася серед широкого кола носіїв мови. Згодом слово *прикол* закріпилося в мовленні як загальноновживане слово з розмовною конотацією, яке не сприймається як чужорідне чи маргінальне. Воно може

вживатися в значенні жарту або кумедної ситуації, а також у ширшому сенсі – в значення цікавої речі, дивини або особливості.

До сленгових слів, які вживаються в розмовній мові вже давно, належать також лексеми *алкаш* та *генделик*, котрі зустрічаються в підлітковому журналі «Однокласник» у повісті Анастасії Матешко «Смішанина». Дівчина описує ситуацію, як діти на уроці образотворчого мистецтва малювали глечики, а вчитель так прокоментував один малюнок: «*В такому посуді навіть кінченим алкашам пива в генделиках не наливають!*» (Однокласник. 2022. №3-4. С. 26). У «Словнику сучасного українського сленгу» *генделик* – це дешева забігайлівка [5, с. 95], а *алкаш* – це алкоголік [5, с. 46]. Перше слово має номінативне значення і використовується для зневажливого позначення людини, яка має залежність від алкоголю. Також лексема *алкаш* позначена виразним оціночним компонентом, що має негативний відтінок та слугує соціальним маркером, оскільки використовується в неформальному спілкуванні, часто для приниження, висміювання або дистанціювання від певної категорії людей. Слово *генделик* походить з розмовної урбаністичної мови і позначає невеликий, дешевий заклад для вживання алкоголю. На відміну від нейтральних слів *кафе* або *бар*, воно має знижену стилістичну конотацію і викликає асоціації з примітивністю, неохайністю та маргінальним способом життя. Цей сленговий термін передає іронічне або зневажливе ставлення до реальності, тому він активно використовується в повсякденному спілкуванні, художній літературі та медіа з метою стилістичного виокремлення.

Відносно новими є сленгізми-англіцизми *краш* та *вайб*, що активно використовується у молодіжному середовищі. Так, у журналі

«Однокласник» в рубриці «Літературний додаток» публікують вірші підлітків, у котрих використовуються сленгові слова. Наприклад, у віршах юнака Олександра Козинця читаємо: «*Україна для тебе – зараз найбільший краш*», «*Листя шумить за вікном – жовтневий вайб*» (Однокласник. 2022. №10. С. 15). Слово *краш* походить від англійського *crush* та означає сильне захоплення, закоханість. Цим словом позначають людину, яка подобається, викликає романтичні або емоційні почуття, але водночас слово зберігає нотку неформальності та легкості, характерну для молодіжного спілкування. На відміну від українських відповідників (*симпатія*, *кохання*, *закоханість*), воно має більш грайливе, виразне та розмовне звучання, що підкреслює приналежність мовця до сучасного молодіжного інформаційного простору. Особливої популярності та розголосу слово *краш* набуло після виходу музичного хіта Клави Коки та Niletto «Krush» (2020). Завдяки цій пісні лексема втратила своє вузьке онлайнове обмеження і стала частиною загальноновживаного молодіжного сленгу.

Сленговий термін *вайб* (від англійського *vibe / vibes* – враження, настрої, енергія) є одним з найновіших англіцизмів, що увійшов до молодіжного сленгу через транскрибоване запозичення. Його популярність сформувалася під впливом інтернет-культури, соціальних медіа та музичної індустрії, де це слово активно використовується для опису емоційної атмосфери, відчуття або загального настрою ситуації чи людини. У мові оригіналу семантичне поле слова *vibe* набагато ширше, оскільки воно охоплює відтінки вібрації, флюїдів, внутрішнього відчуття і передає майже інтуїтивний рівень сприйняття. У мовленні сучасних підлітків значення цієї лексеми зазнало семантичного звуження і закріпилося переважно в значеннях

атмосфери, енергії та емоційного настрою. Це слово є зручним для використання в молодіжному середовищі, оскільки воно поєднує в собі лаконічність і неформальність. Його легко застосовувати для опису як позитивних (*cool vibe*), так і негативних (*bad vibe*) явищ. Таким чином, лексична одиниця *вайб* є прикладом семантично звуженого англiцизму, який втратив частину своїх первинних значень, але набув широкої популярності завдяки своїй емоційній експресії.

В інтерв'ю редактора журналу «Однокласник» Тараса Фролова з Іваном Маруничем, засновником і вокалістом гурту «Karta Svitа» використано ще одне сленгове слово: «*В нашій концертній програмі гармонійно співіснують і **стьобні** пісні...*» (Однокласник. 2022. №11-12. С. 10). Відповідно до «Словника сучасного українського сленгу» слово *стібатися* або *стьобатися* означає насміхатися, іронізувати [5, с. 281]. Лексема *стьобна* є похідним прикметником від цього дієслова та використовується для опису пісень, що мають гумористичний, іронічний або насмішкуватий характер. Ця лексема передає легкий, розмовний, молодіжний стиль мовлення і використовується для створення гумористичної, безтурботної атмосфери. Емоційний відтінок лексеми переважно позитивний, хоча вона і містить елемент глузування. У сучасному сленгу вона є показником неформального спілкування і відображає тенденцію до використання іронії та гумору в мовленні.

Іван Маруніч також використовує інші сленгізми: «*І звісно ж, рано чи пізно ми мали використати цю **фішку***» (Однокласник. 2022. №11-12. С. 11), «*Внутрішній критик перетворився на такого внутрішнього "**чувачка**"...*» (Однокласник. 2022. №11-12. С. 14). У «Словнику сучасного українського сленгу» *фішка* – це особливість, ізюминка [5, с. 308], а *чувачок* – чоловік, рідше – друг [5,

с. 329]. Сленговий термін *фішка* утворився шляхом метафоризації. Первісне значення *жетон*, *фішка в грі* було перенесено для позначення особливої риси, родзинки або цікавої деталі явища чи особистості. У сучасній мові це слово служить для підкреслення унікальності об'єкта або явища, надаючи висловлюванню легкості та неформальності, а його емоційний відтінок є переважно позитивним. Сленгізм *чувачок* походить від слова *чувак*. Суфікс *-чок* надає слову зменшувально-пестливого відтінку, тобто слово *чувачок* може асоціюватися із маленьким, симпатичним, привітним хлопцем. У молодіжному мовленні він використовується для неформального звернення до людини, зазвичай чоловіка, і підкреслює дружність, близькість або легку іронію, створюючи атмосферу легкості та товаришкості.

Серед сленгізмів в підліткових журналах також вживаються дієслова. Одним із прикладів є прозовий твір «З першим осіннім холодом життя почнеться спочатку» Дудник Влади у рубриці «Літературний додаток» видання для підлітків «Однокласник». У розмові двох старшокласників Олега та Святлика про однокласницю Олю використано такі сленгові слова: «***Крутить мною, либється різним рептилоїдам...***» (Однокласник. 2022. №1. С. 22). Сленговий вираз *крутить мною* використовується в молодіжній мові для вираження емоційного впливу іншої людини на себе, зазвичай в романтичному або інтимному контексті. Цей вираз має метафоричне значення: хтось сильно зачаровує, інтригує, контролює мої почуття або емоції, де дієслово *крутити* переносить фізичну дію в психологічну сферу. Слово *либитись* означає усміхатись [5, с. 180]. Сленгізм *рептилоїд* використовується в сучасному молодіжному сленгу як образливе або жартівливе прізвисько, зазвичай для опису людини, яка здається холодною, безсердечною, хитрою

або відстороненою. Слово походить від міфологічного та фантастичного поняття *рептилії* – істот, які виглядають як змії або ящірки і, як вважається, маскуються під людей. Емоційне забарвлення цієї лексеми переважно негативне або іронічне.

Прикладами інших сленгових дієслів є такі: «*На телефоні Серьожа виганяв біт, залупували його і починали фрістайлити*» (Однокласник. 2022. №10. С. 9). Наведені сленгізми належать до музичного та молодіжного сленгу, де *виганяти біт* означає готувати або запускати метроритмічну пульсацію в музиці, створюючи ритмічну основу для реп-виступу; *залупувати біт* – активно працювати з бітом, готуватись до виступу; *фрістайлити* означає реп у вільній формі, імпровізацію текстів на ходу без заздалегідь написаних рядків. Стилистично це розмовні, емоційно заряджені вирази з елементами грубої, молодіжної іронії, котрі

використовуються для підкреслення легкості, творчої свободи і приналежності до певної субкультури.

Висновки. У сучасних підліткових журналах, зокрема у виданні «Однокласник», активно використовується широкий спектр сленгізмів, включаючи англіцизми, запозичення з інших мов, діалектні та метафоричні вирази. Молодіжний сленг у журналі відображає сучасні реалії життя, емоційні стани, соціальні явища та субкультурні практики, надає мовленню неформального, гумористичного та виразного тону, допомагає створити атмосферу близькості та спільності в молодіжному середовищі. Таким чином, підліткові журнали є важливим каналом формування та поширення молодіжного сленгу, що відображає сучасну культуру, емоції та цінності підлітків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Грищенко О., Струтинська Т., Світлицька В. Вплив англіцизмів на сучасну українську мову в соціальних мережах та цифрових комунікаціях. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2025. Т. 36 (75). №2. Т. 1. С. 1-9.
2. Корналасва Є. Функції англomовних запозичень у молодіжному сленгу. *Філологія і сьогодення: актуальні питання : матеріали науково-практичної конференції (м. Львів, 7-8 лютого 2025 р.)*. Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2025. С. 17-21.
3. Іваненко Н. Молодіжна лексика як відображення змін у сучасному суспільстві. *Наукові записки ЦДПУ. Серія: Філологічні науки / ред. кол.: О. А. Семенюк та ін. Кропивницький : КОД, 2019. Вип. 175. С. 34-39.*
4. Грабовий П. Ключові лексеми українського молодіжного сленгу. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Філологічні науки*. 2009. Вип. 20. С. 138-140.
5. Словник сучасного українського сленгу / упоряд. Т. М. Кондратюк. Харків: Фоліо, 2006. 350 с.

Стаття надійшла до редакції
28 жовтня 2025 р